

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania
poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen
klasyfikacyjnych z historii i społeczeństwa.**

Wymagania na II etap edukacyjny - klasy 4 - 6

Szkoła Podstawowej Nr 1 im. Marii Konopnickiej
w Przysietnicy

Wymagania opracowała:
Małgorzata Ślęczka

Obowiązują od 1.09.2009 r.

Kryteria oceniania uczniów z historii i społeczeństwa w kl. IV

Ocena celująca:

- umiejętności i wiadomości ucznia wykraczają poza program nauczania oraz wynikają z jego indywidualnych zainteresowań i poszukiwań,
- uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami i wiadomościami,
- potrafi samodzielnie, w sposób twórczy dojść do nietypowych lub oryginalnych rozwiązań i wniosków,
- osiąga sukcesy w szkolnych lub pozaszkolnych konkursach przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- wie, że istnieją inne kalendarze np. żydowski, muzułmański,
- rozumie terminy historyczne,
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- umie wyjaśnić, dlaczego XVI w. określany jest mianem „złotego wieku” w historii Polski,
- potrafi wyjaśnić jaką rolę odgrywał Gdańsk w funkcjonowaniu państwa polskiego,
- umie wskazać ziemie nabywane i utracone przez Polskę w okresach omawianych na lekcjach,
- potrafi porównać kształt terytorialny państwa polskiego w różnych okresach,
- rozumie nazwę Komisja Edukacji Narodowej,
- pamięta, że pod Wiedniem wojska polskie pokonały armię turecką
- zna daty i postacie historyczne omawiane na zajęciach lekcyjnych,
- wie, że pod zaborem rosyjskim wybuchło powstanie listopadowe i styczniowe,
- umie wyjaśnić osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej,
- prezentuje przebieg działań wojennych na ziemiach polskich w l. 1939 - 1945,
- potrafi wyjaśnić dlaczego PRL była państwem zależnym.

Ocena dobra:

Uczeń:

- wie, że używany przez nas kalendarz to kalendarz chrześcijański,
- rozumie terminy historyczne,
- potrafi wymienić cechy koczowniczego i osiadłego trybu życia,
- zna dokonania władców Polski omawianych na lekcjach,
- pamięta przyczyny uchwalenia Konstytucji 3 maja
- umie opowiedzieć o panowaniu Kazimierza Wielkiego - wskazać jego największe dokonania
- umie opowiedzieć o życiu w średniowiecznym mieście,
- umie wyjaśnić jaką rolę odgrywała szlachta w Rzeczypospolitej Obojga Narodów,
- potrafi wyjaśnić jaką rolę odegrał Kraków w dziejach Polski,
- potrafi wskazać różnicę między powstaniem a wojną

- mnie wyjaśnić dlaczego Polacy udawali się na emigrację w XIX w.,
- wyjaśnia dlaczego wojnę w l. 1939 - 1945 nazywamy światową,
- opowiada w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców i okupantów,
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni z wykorzystaniem osi czasu i mapy,

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie podstawowe terminy historyczne,
- umie wyjaśnić czym są źródła historyczne,
- potrafi wskazać na mapie najważniejsze zabytki regionu,
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- umie wskazać na mapie: Gdańsk, Gniezno, Kraków, Warszawę, Wilno, Wiedeń, granice państwa polskiego w poszczególnych okresach historycznych,
- umie opowiedzieć o najwybitniejszych władcach Polski,
- wie, że w bitwie pod Grunwaldem wojska polsko - litewskie pokonały armię Zakonu Krzyżackiego,
- zna daty najważniejszych wydarzeń historycznych dla państwa polskiego,
- zna postacie: Józef Piłsudski, Jan Paweł II, Lech Wałęsa,
- wie, że w XIX w. ziemie polskie znajdowały się pod zaborem austriackim, pruskim i rosyjskim,
- zna nazwę krainy geograficzno - historycznej, w której leży jego miejscowość. ***Ocena***

dopuszczająca:

Uczeń:

- wie do czego służy kalendarz i zegar,
- potrafi umieszczać wydarzenia na osi czasu oraz obliczać upływ czasu,
- rozumie terminy historyczne: historia, przeszłość, wiek, epoka, era, niepodległość, tolerancja, hymn państwowy,
- potrafi odczytać na mapie podstawowe informacje: położenie miasta, bieg rzeki, terytorium państwa,
- potrafi wskazać na mapie swoją miejscowość i region,
- umie na podstawie drzewa genealogicznego określić stopień pokrewieństwa,
- wie, że w Polsce rządzący władcy z dynastii Piastów, a następnie Jagiellonów,
- zna daty: 966, 1000, 1410, 1791, 11 XI 1918, 1989,
- wie, że w końcu XVIII w. doszło do rozbiorów Rzeczypospolitej,
- wie, że obecnie hymnem Polski jest „Mazurek Dąbrowskiego”,
- zna nazwę Trzecia Rzeczypospolita.

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował umiejętności i wiadomości umożliwiających kontynuację nauki przedmiotu w kolejnych klasach.

Kryteria oceniania uczniów z historii i społeczeństwa w kl. V

Ocena celująca:

- umiejętności i wiadomości ucznia wykraczają poza program nauczania oraz wynikają z jego indywidualnych zainteresowań i poszukiwań,
- uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami i wiadomościami,
- potrafi samodzielnie, w sposób twórczy dojść do nietypowych lub oryginalnych rozwiązań i wniosków,
- osiąga sukcesy w szkolnych lub pozaszkolnych konkursach przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- potrafi omówić funkcje, jakie w społeczeństwie egipskim pełnił faraon i pozostałe grupy społeczne,
- umie wyjaśnić pojęcia historyczne poznane w czasie zajęć lekcyjnych,
- potrafi omówić działalność najważniejszych postaci historycznych od czasów starożytnych po nowożytność,
- zna sposoby oddawania czci bogom w starożytności,
- omawia podziały społeczne w epoce starożytnej i średniowiecznej,
- zna sposób zorganizowania republiki rzymskiej,
- analizuje i wyciąga samodzielne wnioski z tekstów źródłowych,
- wie, jakie funkcje pełniły katedry średniowieczne i w jaki sposób zorganizowany był Kościół katolicki,
- rozumie znaczenie wydarzeń historycznych na przestrzeni wieków, wskazując ich pozytywne i negatywne skutki,
- omawia dorobek cywilizacyjny człowieka w poszczególnych epokach i okresach historycznych,
- prawidłowo umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- potrafi wykorzystać w czasie swych wypowiedzi mapy, ilustracje, schematy, wykresy i itd. - potrafi zaprezentować dorobek wielkich odkrywców, wynalazców, wybitnych wodzów oraz monarchów,

Ocena dobra:

Uczeń:

- zna pojęcia historyczne,
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- zna podziały społeczne istniejące w państwach starożytnych,
- omawia obrzędy religijne ludów starożytnych i ich dokonania techniczne,

- potrafi wskazać na mapie państwa lub miejsca wydarzeń omawiane w czasie zajęć lekcyjnych,
- umie wymienić najważniejsze postacie związane z dziejami państw starożytnych, średniowiecznych i nowożytnych,
- charakteryzuje systemy szkolne obowiązujące w państwach starożytnych i w średniowieczu,
- zna pozycję kobiet i dzieci w państwach starożytnych,
- opisuje działalność zakonników średniowiecznych, wikingów i Arabów,
- analizuje teksty źródłowe,
- opisuje style architektoniczne,
- rozumie przyczyny i skutki wydarzeń historycznych na przestrzeni wieków,
- omawia dokonania człowieka w poszczególnych epokach,
- zna i posługuje się sprawnie pojęciami poznanymi na lekcjach, - wymienia największe wynalazki XIX i XX w.
- omawia największe konflikty zbrojne z XXw.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- umieszcza podstawowe wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- zna najważniejszych bogów starożytnych cywilizacji,
- rozumie dlaczego nad rzekami wykształciły się cywilizacje starożytne,
- potrafi opowiedzieć treść dzieł Homera,
- potrafi określić , ile lat i wieków dzieli wydarzenia historyczne,
- umie przeczytać tekst źródłowy i wykonać odnoszące się do niego polecenia,
- zna najważniejsze wydarzenia i postacie z dziejów państw starożytnych, średniowiecznych i nowożytnych,
- potrafi wyjaśnić terminy związane z dziejami cywilizacji tworzonej przez człowieka,
- zna przyczyny, przebieg i skutki najistotniejszych wydarzeń w dziejach ludzkości,
- wymienia przełomowe wydarzenia XIX i XX w. oraz ich wpływ na losy społeczeństwa,

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- potrafi wymienić najstarsze cywilizacje,
 - rozumie najistotniejsze pojęcia historyczne,
 - zna najwybitniejszych władców, wodzów, wynalazców i odkrywców w dziejach ludzkości,
 - zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacyjne człowieka na przestrzeni wieków,
 - krótko charakteryzuje największe religie świata z uwzględnieniem bogów i obrzędów religijnych,
 - czyta i analizuje proste teksty źródłowe,
 - wskazuje na osi czasu wieki i poszczególne wydarzenia,
- omawia najważniejsze wydarzenia z epoki starożytnej , średniowiecznej i nowożytnej.

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował umiejętności i wiadomości umożliwiających kontynuację nauki przedmiotu w kolejnych klasach.

Kryteria oceniania uczniów z historii i społeczeństwa w kl. VI

Ocena celująca:

- umiejętności i wiadomości ucznia wykraczają poza program nauczania oraz wynikają z jego indywidualnych zainteresowań i poszukiwań,
- uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami i wiadomościami,
- potrafi samodzielnie, w sposób twórczy dojść do nietypowych lub oryginalnych rozwiązań i wniosków,
- osiąga sukcesy w szkolnych lub pozaszkolnych konkursach przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze,
- rozumie terminy historyczne, >
- umie wykorzystać różne źródła wiedzy ,
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- omawia różne typy rodzin, prezentuje funkcje rodziny,
- wyjaśnia różnice między regionem a województwem,
- wskazuje na mapie państwa, regiony oraz miejsca wydarzeń historycznych,
- zna mniejszości narodowe zamieszkujące obecnie Polskę,
- rozumie znaczenie wydarzeń historycznych na przestrzeni wieków, wskazując ich pozytywne i negatywne skutki,
- omawia dorobek cywilizacyjny człowieka w poszczególnych epokach i okresach historycznych,
- potrafi omówić ustroje państw w przeszłości,
- wskazuje różnice w sytuacji mieszkańców państwa, które było monarchią absolutną konstytucyjną i republiką
- potrafi wykorzystać w czasie swych wypowiedzi mapy, ilustracje, schematy , wykresy i itd.
- omawia zasady działania i funkcje władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej,
- zna przyczyny działań mających na celu integrację państw europejskich, omawia udział Polski w UE i ONZ.

Ocena dobra:

Uczeń:

- zna pojęcia historyczne,
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- samodzielnie wykonuje zadania o średnim stopniu trudności,
- posługuje się sprawnie źródłami informacji poznanymi na lekcji,
- potrafi wskazać na mapie państwa lub miejsca wydarzeń omawiane w czasie zajęć lekcyjnych,
- umie wymienić funkcje rodziny, rodzaje grup społecznych i postaw międzyludzkich,

- wskazuje źródła prawa i jego znaczenie dla życia społecznego,
- zna nazwy i czas trwania epok historycznych,
- omawia uprawnienia samorządu terytorialnego, parlamentu i władzy sądowniczej,
- analizuje teksty źródłowe,
- zna prawa i obowiązki obywatela RP,
- rozumie przyczyny i skutki wydarzeń historycznych na przestrzeni wieków,
- formułuje rzeczowe argumenty,
- rozumie znaczenie pracy i pieniądza w życiu człowieka,
- zna kalendarium tworzenia się i instytucje UE oraz zadania ONZ.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- umieszcza podstawowe wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- potrafi rozwiązać podstawowe problemy przy pomocy nauczyciela,
- zna podstawowe fakty i pojęcia, które pozwalają mu na zrozumienie najważniejszych zagadnień,
- wskazuje cechy fizyczne i osobowości człowieka,
- potrafi określić, ile lat i wieków dzieli wydarzenia historyczne,
- umie przeczytać tekst źródłowy i wykonać odnoszące się do niego polecenia,
- zna rodzaje agresji, mniejszości narodowe zamieszkujące Polskę, funkcje państwa
- potrafi wyjaśnić na czym polega trójpodział władzy, ^
- charakteryzuje państwa działające w starożytności, średniowieczu i epoce nowożytnej,
- wie jak zorganizowany jest polski samorząd i parlament, -zna podstawowe prawa i obowiązki dzieci i obywateli RP,
- wymienia państwa sąsiadujące z Polską i je opisuje,
- wymienia motywy podejmowania przez ludzi pracy, zna funkcje

pieniądza ***Ocena dopuszczająca:***

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- rozumie najistotniejsze pojęcia historyczne,
- zna najważniejsze fakty i zjawiska historyczne, których znajomość jest niezbędna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu i nieodzowna do dalszego kształcenia,
- potrafi odczytać na mapie podstawowe informacje,
- rozumie zasady funkcjonowania społeczeństwa i państwa w różnych epokach historycznych,
- czyta i analizuje proste teksty źródłowe,
- wskazuje na osi czasu wieki i poszczególne wydarzenia,

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował umiejętności i wiadomości umożliwiających kontynuację nauki przedmiotu w kolejnych klasach.